

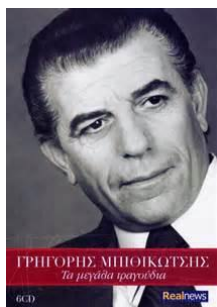
Τίτλος:

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ. Να `χα τ' αθάνατο νερό

Στίχοι: Γιάννης Ρίτσος

Μουσική: Μίκης Θεοδωράκης

Πρώτη εκτέλεση: Γρηγόρης Μπιθικώτσης

ΣΤΙΧΟΙ:

Να'χα τ'αθάνατο νερό
ψυχή καινούργια να 'χα
να σου'δυνα να ξύπναγες
για μια στιγμή μονάχα

Να δεις, να πεις, να το χαρείς
ακέραιο τ'όνειρό σου
να στέκεται ολοζώντανο
κοντά σου, στο πλευρό σου

Βροντάνε στράτες κι αγορές
μπαλκόνια και σοκάκια
και σου μαδάμε οι κορασιές
Λουλούδια στα μαλάκια

Με τα χεράκια σου τα δυο
τα χίλιοχαϊδεμένα
όλη τη γης αγκάλιαζα
κι όλα ήτανε για μένα

Βίντεο, Γρηγόρης Μπιθικώτσης:

<https://www.youtube.com/watch?v=c2IQIGEFYUg>

Το 1958 στο Παρίσι ο Μίκης Θεοδωράκης συνθέτει τη Μουσική πάνω στο ποίημα και τελείται η Γέννησις ενός από τα σημαντικότερα και ομορφότερα έργα της μουσικής μας κληρονομιάς. Ενας Λαϊκός Θρήνος σε δύο τέμπε : Χασάπικο (αργό η γρήγορο) και ζεϊμπέκικο.

Ο Μάνος Χατζιδάκις αναλαμβάνει την παρουσίαση και την πρώτη ηχογράφιση του έργου γύρω στον Αύγουστο του 1960 σε δική του ενορχήστρωση (και απόδοση του τέμπε) και με ερμηνεύτρια την Νάνα Μούσχουρη σε μια ερμηνεία ζωής. Η Μούσχουρη τότε τραγουδούσε με βαθιά, σχεδόν μέτζο χροιά που την έκανε μοναδική.

Το δεύτερο «νανούρισμα» του Εργου.

Ένα αργόσυρτο, σπαρακτικά γλυκόπικρο τραγούδι με ίσους τόνους πόνου και γαλήνης σε αρμονική ζειμπέκιχη συνύπαρξη.

Η Μάνα σχεδόν ντύνει το νεκρό παιδί της τραγουδώντας του γλυκά:

«Να χα τα αθάνατο νερό, ψυχή καινούρια να χα,
να σου δινά, να ξύπναγες για μια στιγμή μονάχα.
Να δείς, να πιείς, να το χαρείς ακέριο τα'όνειρό σου
να στέκεται ολοζώντανο κοντά σου, στο πλευρό σου»

Για να ξεσπάσει στο ρεφραίν:

«Βροντάνε στράτες κι αγορές, μπαλκόνια και σοκάκια
και σου μαδάνε οι κορασιές λουλούδια στα μαλλάκια.»

Πέραν του λυρικού και μη λαϊκότροπου στην βερσιόν της Μούσχουρη, υπάρχουν πάλι διαφορές στους στίχους της.

Ετσι η Νανα συνεχίζει:

«Μυριόρριζο, Μυριόφυλλο κ' ευωδιαστό μου δάσο
Πώς να πιστέψω η άμοιρη πως μπόριε να σε χάσω;
Γιέ μου όλα κάνανε φτερά κι όλα μ αφήκαν πίσω
Δεν έχω μάτι για να δω, στόμα για να μιλήσω.»

Για να συνεχίσει ως δεύτερο ρεφραίν και φινάλε:

«Με τα χεράκια σου τα δυό, τα χιλιοχαϊδεμένα,
όλη τη γης αγκάλιαζα κι όλ' είτανε για μένα.»

Βίντεο, τραγουδά η Νανά Μούσχουρη:

<https://www.youtube.com/watch?v=XtDYvsMMpFs>